

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu, kterým se mění zákon č. 367/2021 Sb., o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
Č. J.	65/2026
DATUM ZPRACOVÁNÍ	7. 9. 2026
KONTAKTNÍ OSOBA	Antonín Heralecký
TELEFON	703 154 238
E-MAIL	aheralecky@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. Dodatečná rizika pro investora nízkouhlíkové výroby

Z navrhovaných úprav oproti stávajícímu znění zákon č. 367/2021 Sb., o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů (dále též „Nízkouhlíkový zákon“) a souvisejících zákonů vyplývají pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby ve vztahu k projektu nízkouhlíkové výroby dodatečná rizika, která jsou blíže popsána v níže uvedených obecných i konkrétních připomínkách.

Tato připomínka je zásadní.

2. Definice oprávněného investora nízkouhlíkové výroby

Navrhujeme neprovádět navrhované změny definice a ponechat původní znění.

Odůvodnění

Podle navrhované změny je oprávněným investorem nízkouhlíkové výroby (a) osoba, která je držitelem pravomocného povolení k umístění jaderného zařízení podle atomového zákona, a (b) pro účely § 9b také osoba, která podala žádost o státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny v jaderném zařízení podle energetického zákona nebo takovou žádost připravuje. Oproti tomu stávající znění stanoví, že oprávněným investorem nízkouhlíkové výroby je (a) osoba, která je držitelem státní autorizace na výstavbu výroby elektřiny v jaderném zařízení podle energetického zákona a (b) pro účely § 9b také osoba, která podala žádost o státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny v jaderném zařízení podle energetického zákona nebo takovou žádost připravuje.

Navrhovaná změna právní úpravy není příznivá pro rozvoj investic v oblasti jaderné energetiky v České republice, a to zejména investic realizovaných soukromými investory. U projektu nízkouhlíkové výroby může být potřebné, aby oprávněný investor nízkouhlíkové výroby získal podporu (zejména financování podle § 4) ještě předtím, než se stane držitelem povolení k umístění jaderného zařízení podle atomového zákona.

Tato připomínka je zásadní.

3. Oslabení odpovědnosti státu a operátora za vyrovnávací platby

Navrhujeme neprovádět navrhované změny vedoucí k oslabení, respektive až k faktickému zrušení, odpovědnosti státu a operátora za vyrovnávací platby a ponechat původní znění, viz odůvodnění

Odůvodnění:

Navrhované znění stanoví, že:

- a. Operátor trhu nebude smluvní stranou smlouvy o vyrovnávacím režimu (viz § 2 písm. e)). Přitom však je zachováno, že operátor má ve vyrovnávacím režimu plnit řadu významných úkolů, např. bude vyplácet oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní vyrovnávací platby (viz § 3a odst. 9).
- b. Oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní bude prostřednictvím operátora trhu předkládat Energetickému regulačnímu úřadu („ERÚ“) žádosti o vyrovnávací platbu nebo potvrzení výše záporné vyrovnávací platby (viz § 3a odst. 10 a § 3a odst. 12 písm. f)).
- c. ERÚ sdělí operátorovi trhu a MPO, že vyčíslení vyrovnávací platby nebo záporné vyrovnávací platby nevzbuzuje pochybnosti, jinak ERÚ rozhodne o tom, že vyčíslení vzbuzuje pochybnosti a vyzve investora k předložení nové žádosti, příp. k upřesnění výpočtu nebo doložení dalších podkladů (viz § 3a odst. 10).
- d. Je vypuštěna společná a nerozdílná odpovědnost státu a operátora trhu vůči oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní ze smlouvy o vyrovnávacím režimu (viz § 3a odst. 9).
- e. Operátor trhu uhradí vyrovnávací platbu oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní v rozsahu peněžních prostředků přijatých operátorem trhu tvořených zápornými vyrovnávacími platbami, tržbami z plateb složek cen služeb přenosové soustavy a distribuční soustavy na výrobu elektřiny z nízkouhlíkové výrobní a dotací ze státního rozpočtu, o jejímž poskytnutí rozhodne vláda na žádost operátora trhu v případě nedostatku ostatních finančních prostředků na financování opatření k přechodu na nízkouhlíkovou energetiku (viz § 9a odst. 2 ve spojení s § 9a odst. 1 a 11). Přitom navíc vyrovnávací platba může být rozložena do více plateb (viz § 9a odst. 2).

Výše popsané úpravy ve svém souhrnu oslabují (a fakticky ruší) odpovědnost státu a operátora trhu vůči oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní za vyrovnávací platby. Není totiž zřejmé, zda se investor má domáhat vyrovnávací platby vůči MPO nebo vůči operátorovi a v jakém časovém okamžiku (např. pokud stát neposkytne operátorovi trhu dostatek prostředků pro zaplacení vyrovnávací platby proto, že vláda dosud nerozhodla o poskytnutí dotace operátorovi trhu na zaplacení vyrovnávací platby) a v jaké výši (např. pokud ERÚ vydá rozhodnutí určující, že vyčíslení vyrovnávací platby ze strany oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní vzbuzuje pochybnosti). Zvažované úpravy také vytvářejí riziko, že ERÚ bude na žádosti oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní o vyrovnávací platbu opakovaně reagovat rozhodnutím určujícím, že vyčíslení vyrovnávací platby vzbuzuje pochybnosti, čímž bude fakticky blokovat vznik práva oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní na zaplacení vyrovnávací platby.

Tato připomínka je zásadní.

4. Jednostranné stanovení parametrů podpory státem v nařízení vlády namísto jejich ujednání ve smlouvě o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu

Navrhujeme neprovádět navrhované změny zavádějící stanovení parametrů podpory státem v nařízení vlády namísto jejich ujednání ve smlouvě o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu, a ponechat původní znění.

Odůvodnění:

Dle Zvažovaných úprav bude řada významných parametrů vymezena v nařízení vlády, nikoli ve smlouvě o výkupu, resp. smlouvě o vyrovnávacím režimu. Jde zejm. o následující parametry:

- a. u podpory ve formě výkupu např. odpovědnost za odchylku, časový úsek pro výkup a jeho vyhodnocování a zúčtování (viz § 3 odst. 12 a vypuštěný § 3 odst. 3 písm. h) až j)); a
- b. u podpory ve formě vyrovnávacího režimu např.:
 - i. vyrovnávací období (viz § 2 písm. i) a § 3a odst. 12 písm. b) a vypuštěný § 3a odst. 3 písm. e));
 - ii. termín pro úhradu vyrovnávací platby a záporné vyrovnávací platby (viz § 3a odst. 9, odst. 11 a odst. 12 písm. e) a vypuštěný § 3a odst. 3 písm. f));
 - iii. kategorie obchodovaných produktů na trhu s elektřinou nebo na organizovaných trzích s elektřinou a smluv o dodávce elektřiny uzavíraných mezi investorem a obchodníkem s elektřinou nebo organizátorem trhu s elektřinou (viz § 3a odst. 12 písm. a));
 - iv. metodiku stanovení referenční ceny elektřiny (viz § 2 písm. k) a § 3a odst. 12 písm. c));
 - v. rozhodný den, ke kterému nízkouhlíková výroba splňuje podmínky pro úhradu vyrovnávací platby (viz § 3a odst. 12 písm. d));
 - vi. způsob stanovení vyrovnávací platby nebo záporné vyrovnávací platby (viz § 3a odst. 12 písm. e) a vypuštěný § 3a odst. 3 písm. f));
 - vii. termíny pro podání žádosti o stanovení výše vyrovnávací platby nebo záporné vyrovnávací platby (viz § 3a odst. 12 písm. f));
 - viii. termíny, rozsah a způsob předávání údajů mezi operátorem trhu a oprávněným investorem nízkouhlíkové výroby (viz § 3a odst. 12 písm. g));
 - ix. rozsah informací poskytovaný oprávněným investorem nízkouhlíkové výroby MPO (viz § 3a odst. 12 písm. h) a vypuštěný § 3a odst. 3 písm. g));
 - x. pravidla pro registraci v systému operátora trhu a pro předávání naměřených a vypočtených hodnot (viz § 7 odst. 3).

Výše uvedené změny znamenají, že výše uvedené parametry bude stát moci jednostranně určovat a měnit, a to i bez souhlasu oprávněného investora nízkouhlíkové výroby. Ten tedy nebude mít jistotu ohledně podmínek podpory. Projekt nízkouhlíkové výroby bývá velice dlouhodobý projekt a pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby je důležité, aby podmínky režimu podpory byly stabilní a nepodléhaly změnám.

Výše uvedená rizika nejsou adekvátně adresována tím, že navrhované úpravy v § 5 odst. 3 a § 5a odst. 2 stanoví, že dojde-li v důsledku přijetí nebo změny nařízení vlády ke snížení míry návratnosti investic oproti výši sjednané ve smlouvě o výkupu, resp. smlouvě o vyrovnávacím režimu, realizační cena, resp. vyrovnávací cena se v příslušné smlouvě upraví tak, aby sjednaná míra návratnosti investic zůstala zachována. Tento mechanismus totiž nevede k eliminaci výše uvedených rizik a pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby vytváří značnou nejistotu, např. proto, že:

- c. změnou nařízení může dojít k takové změně parametrů, kterou nelze účinně kompenzovat úpravou ceny – např. pokud změna nařízení stanoví, že termín pro úhradu vyrovnávací ceny bude odložen (teoreticky třeba i v řádu let), může to způsobit úpadek oprávněného investora nízkouhlíkové výroby, neboť oprávněný investor nízkouhlíkové výroby nebude mít k dispozici peněžní prostředky v době, kdy je bude potřebovat např. ke splácení dluhového financování výstavby nízkouhlíkové výroby,
- d. upravená cena nemusí dostatečně kompenzovat oprávněného investora nízkouhlíkové výroby za změny provedené nařízením (např. kvůli nerealistickým předpokladům vstupujícím do výpočtového modelu nebo kvůli tomu, že může dojít i ke snížení ceny),
- e. změna nařízení může zhoršit pozici oprávněného investora nízkouhlíkové výroby oproti podmínkám poskytnutí veřejné podpory, které schválí Evropská komise (návrh důvodové zprávy sice uvádí, že nastavení těchto parametrů bude vycházet z podmínek poskytnutí veřejné podpory schválených Evropskou komisí, avšak návrh znění zákona nestanoví žádná omezení ohledně způsobu nastavení předmětných parametrů v nařízení vlády),
- f. způsobí nejistotu, zda a případně v jakém časovém horizontu bude státem odsouhlasena tato změna smlouvy o výkupu nebo smlouvy o vyrovnávacím režimu měnící cenu za účelem zachování míry návratnosti investic. Např. proto, že příslušné orgány na straně státu neodsouhlasí změnu smlouvy. Přitom v případě analogického použití požadavků na uzavření smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu (viz § 3 odst. 7, § 3a odst. 6, § 3 odst. 5 a 6, § 3a odst. 4 a 5, jakož i vysvětlení pojmu podstatná změna smlouvy v důvodové zprávě k § 3) by do změny smlouvy vedle vlády ingerovala i řada dalších institucí (a v případě nesouhlasného závazného stanoviska některé ze zákonem vyjmenovaných institucí by ke změně byl třeba i souhlas obou komor Parlamentu),
- g. není zajištěna vymahatelnost tohoto mechanismu pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby (naopak při analogickém použití ustanovení § 2a odst. 3 nelze vyloučit výklad, že na změnu smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu není právní nárok).

Výše uvedené změny navíc znamenají, že podpora projektu nízkouhlíkové výroby formou smlouvy o vyrovnávacím režimu nebo smlouvy o výkupu nebude nijak chránit tento projekt proti politickým rizikům (např. v důsledku změn v budoucích volebních obdobích).

Tato připomínka je zásadní.

5. Náležitosti žádosti oprávněného investora nízkouhlíkové výroby o uzavření smlouvy

Navrhujeme nezavádět koncept žádosti o uzavření smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu. Případně alespoň jasně vymezit náležitosti předmětné žádosti a stanovit je v přiměřené míře (např. nepožadovat předložení smlouvy s dodavatelem nízkouhlíkové výroby).

Odůvodnění:

Zvažované úpravy stanoví, že oprávněný investor nízkouhlíkové výroby žádá o uzavření smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu s tím, že žádost má kromě obecných náležitostí obsahovat zejména zvolenou technologii a jejího dodavatele, smlouvu s dodavatelem nízkouhlíkové výroby nebo návrh takové smlouvy a informace k nákladům na výstavbu a provoz nízkouhlíkové výroby a jejich financování (viz § 2a odst. 2). K tomu lze uvést, že náležitosti žádosti mohou být v závislosti na konkrétních okolnostech příslušného projektu nízkouhlíkové výroby nejasné a zatěžující, např.:

- a. Je nejasné, co se rozumí zvolenou technologií nízkouhlíkové výroby.
- b. Je nejasné, zda má být jako dodavatel technologie uveden pouze hlavní dodavatel(é) nebo i někteří subdodavatelé.
- c. V konkrétním případě může být nejasné, zda má být předložena pouze samotná smlouva na výstavbu nízkouhlíkové výroby, nebo i její technické přílohy (které mohou být velmi rozsáhlé a obsahovat citlivé informace), nebo i další související smlouvy (např. smlouva na dodávku jaderného paliva).
- d. Je nejasné, jaké údaje mají být uvedeny ohledně nákladů na výstavbu a provoz projektu nízkouhlíkové výroby a jejich financování. Navíc v době, kdy bude oprávněný investor nízkouhlíkové výroby podávat žádost, nemusí mít dosud zajištěno financování pro celý projekt (jehož podmínky mohou navíc záviset na rozhodnutí státu, příp. Evropské komise), nýbrž např. pouze překlenovací financování pro úvodní fázi projektu.
- e. Rovněž je nejasné, co se rozumí „obecnými náležitostmi“ žádosti.

Tato připomínka je zásadní.

6. Vyřízení žádosti investora o uzavření smlouvy

Navrhujeme neprovádět navrhované změny způsobu vyřízení žádosti investora o uzavření smlouvy a ponechat původní znění.

Odůvodnění:

Zvažované úpravy:

- a. stanoví, že na uzavření smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu není právní nárok (viz § 2a odst. 3);

- b. stanoví, že MPO předloží oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní návrh příslušné smlouvy do 4 let od podání žádosti o uzavření smlouvy; naproti tomu podle Stávajícího znění běží lhůta pro předložení návrhu smlouvy od vydání rozhodnutí o udělení státní autorizace a činí 4 roky v případě smlouvy o výkupu a 6 let v případě smlouvy o vyrovnávacím režimu (viz § 3 odst. 1 a § 3a odst. 1);
- c. staví najisto, že smlouva se státem o zajištění ochrany bezpečnostních zájmů nezakládá nárok oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní na podporu uvedenou v Nízkouhlíkovém zákoně (viz § 9b odst. 1 poslední věta);
- d. stanoví, že oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní má stanovenou lhůtu pouze 60 dnů pro své připomínky, přičemž dojde-li v důsledku vypořádání připomínek k podstatné změně návrhu, spustí se tím znovu proces připomínkování v rámci státu (viz § 3 odst. 6 a § 3a odst. 5); pojem podstatná změna návrhu není v textu zákona vymezen a důvodová zpráva tento pojem interpretuje široce, když uvádí, že může jít zejm. o změnu dodavatele, změnu týkající se implementace ochrany základních bezpečnostních zájmů, změnu harmonogramu nebo změnu s dopadem do veřejných financí.

Z výše uvedeného plynou rizika pro oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní, zejména:

- oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní může po poměrně dlouhou dobu zůstat v nejistotě, zda s ním stát uzavře smlouvu na podporu (ať již smlouvu o výkupu nebo smlouvu o vyrovnávacím režimu). To pro oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní představuje riziko, že v určité fázi projektu se bude muset rozhodnout, zda vynakládat další prostředky na projekt, přestože nebude mít zajištěnou podporu v podobě smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu.
- Zatímco MPO má stanovenou dlouhou dobu pro předložení návrhu smlouvy, oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní má stanovenou lhůtu pouze 60 dnů pro své připomínky, přičemž dojde-li v důsledku vypořádání připomínek k podstatné změně návrhu, spustí se tím znovu proces připomínkování v rámci státu.

Tato připomínka je zásadní.

7. Smlouva o výkupu/vyrovnávacím režimu jako veřejnoprávní smlouva

Navrhujeme nezavádět pro smlouvu o výkupu/vyrovnávacím režimu režim veřejnoprávní smlouvy a ponechat původní znění.

Odůvodnění:

Zvažované úpravy stanoví, že:

- a. Smlouva o výkupu a smlouva o vyrovnávacím režimu je veřejnoprávní smlouvou podle § 161 správního řádu a tyto smlouvy nejsou smlouvou o poskytnutí dotace (viz § 3 odst. 8 a § 3a odst. 13).

- b. Změní-li se podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu smlouvy, a plnění smlouvy nelze na MPO z tohoto důvodu spravedlivě požadovat, má MPO právo na obnovení jednání o smlouvě. Pro úplnost lze uvést, že Zvažované úpravy obsahují obdobné právo oprávněného investora nízkouhlíkové výroby, avšak s dodatečnými omezeními. Viz § 3 odst. 9 a 10 a § 3a odst. 14 a 15.
- c. Pokud se strany smlouvy na obsahu smlouvy neshodnou, rozhoduje o změně či o zrušení smlouvy k návrhu kterékoli strany nadřízený orgán. Viz § 3 odst. 11 a § 3a odst. 16.
- d. Je stanoveno, že § 167 odst. 1 písm. b) správního řádu (podle kterého smluvní strana může podat písemný návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy, změní-li se podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu veřejnoprávní smlouvy, a plnění této smlouvy nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat) se neuplatní (viz § 3 odst. 11 a § 3a odst. 16). Zvažované úpravy však mlčí o tom, zda se uplatní ostatní ustanovení § 167 správního řádu. Lze tedy argumentem *a contrario* dovozovat, že tato ustanovení se uplatní. Tato ustanovení stanoví případy, kdy smluvní strana může podat písemný návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy (např. z důvodu ochrany veřejného zájmu, příp. jestliže vyšly najevo skutečnosti, které existovaly v době uzavírání smlouvy a nebyly smluvní straně bez jejího zavinění známy, pokud tato strana prokáže, že by s jejich znalostí veřejnoprávní smlouvu neuzavřela). Pokud některá ze stran se zrušením smlouvy nesouhlasí, může o zrušení smlouvy na žádost rozhodnout příslušný správní orgán (jímž bude ministr průmyslu a obchodu podle § 167 odst. 3 a § 169 odst. 1 písm. d) správního řádu ve spojení s § 178 odst. 2 správního řádu).

Použití institutu veřejnoprávní smlouvy podle § 161 správního řádu na smlouvu o výkupu a smlouvu o vyrovnávacím režimu je problematické a může vyvolávat nejasnosti, neboť odkazované ustanovení se týká případů, kdy správní orgán může uzavřít veřejnoprávní smlouvu (a to i namísto vydání správního rozhodnutí) s osobou, která by byla účastníkem správního řízení. Nízkouhlíkový zákon však oprávněného investora nízkouhlíkové výroby neoznačuje za účastníka řízení ve vztahu k uzavření smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu, resp. není zřejmé, zda vůbec v této souvislosti probíhá nějaké správní řízení.

Ze Zvažovaných úprav navíc v této souvislosti plynou pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby i další rizika, zejm.:

- e. Riziko, že stát jednostranně změní nebo zruší smlouvu o výkupu nebo smlouvu o vyrovnávacím režimu nebo jednostranně zahájí kroky vedoucí k její změně nebo zrušení. Stát tak bude moci učinit i z velmi vágně definovaných důvodů (např. kvůli podstatné změně okolností, z důvodu veřejného zájmu nebo pokud se stát dozví o podstatných nových skutečnostech, které mu nebyly známy). Nelze také vyloučit argumentaci, že pojem podstatná změna okolností by měl být analogicky interpretován ve světle pojmu „podstatná změna návrhu“ použitého v § 3 odst. 6, resp. § 3a odst. 5, přičemž důvodová zpráva k § 3 na str. 14 tento pojem interpretuje široce, když uvádí, že může jít zejm. o změnu dodavatele, změnu týkající se implementace ochrany základních bezpečnostních zájmů, změnu harmonogramu nebo změnu s dopadem do veřejných financí.
- f. Spory ze smlouvy o výkupu nebo smlouvy o vyrovnávacím režimu bude rozhodovat nadřízený správní orgán MPO, tedy ministr průmyslu a obchodu (viz § 169 odst. 1 písm. d) správního řádu ve spojení s § 178 odst. 2 správního řádu).

- g. Není jasné, zda k účinnosti smlouvy o vyrovnávacím režimu nebude třeba souhlas operátora trhu, protože podle § 168 správního řádu platí, že: „*Veřejnoprávní smlouva ... která se přímo dotýká práv nebo povinností třetí osoby, nabývá účinnosti teprve v okamžiku, kdy s ní tato osoba vysloví písemný souhlas.*“ a operátor trhu má provádět určité činnosti týkající se vyrovnávacího režimu, např. vyplácet vyrovnávací platbu.

Projekt nízkouhlíkové výroby bývá velice dlouhodobý projekt a pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby je důležité, aby podmínky režimu podpory byly stabilní a nepodléhaly změnám.

Tato připomínka je zásadní.

8. Doplnění dalších povinných náležitostí smlouvy o vyrovnávacím režimu a smlouvy o výkupu

Navrhujeme, aby nízkouhlíkový zákon nestanovil zajišťovací a utvrzovací mechanismy jako povinnou náležitost smlouvy o výkupu, resp. smlouvy o vyrovnávacím režimu.

Odůvodnění:

Zvažované úpravy nově stanoví, že povinnou náležitostí smlouvy o vyrovnávacím režimu jsou rovněž:

- a. povinnost oprávněného investora nízkouhlíkové výroby zajistit ve výrobně do stanoveného termínu dosažení instalované kapacity v určené výši (viz § 3a odst. 3 písm. e)); a
- b. povinnosti oprávněného investora nízkouhlíkové výroby v případě změny vlastnictví výroby (viz § 3a odst. 3 písm. f)).

Projekt nízkouhlíkové výroby s sebou typicky ponese rizika zpoždění z důvodů mimo kontrolu oprávněného investora nízkouhlíkové výroby, např. riziko zpoždění povolenacích procesů z důvodu jejich napadání třetími osobami, z důvodu archeologických nálezů na staveništi, stavu hladiny řeky zamýšlené pro dopravu nadrozměrných a těžkých komponent do lokality budoucí nízkouhlíkové výroby a dalších objektivních faktorů. Rovněž nelze např. vyloučit, že zpoždění může způsobit dodavatel nízkouhlíkové výroby.

Domníváme se proto, že přinejmenším není vhodné stanovit povinnost oprávněného investora nízkouhlíkové výroby do určitého termínu uvést nízkouhlíkovou výrobu do provozu.

Zvažované úpravy dále stanoví, že povinnou náležitostí jak smlouvy o výkupu, tak smlouvy o vyrovnávacím režimu jsou rovněž „*utvrzovací mechanismy pro případ jejího neplnění*“. U smlouvy o výkupu bylo v této souvislosti vypuštěno ustanovení, které specifikovalo, jaké smluvní povinnosti mají být utvrzeny smluvními pokutami. Viz § 3 odst. 3 písm. c) (a vypuštěné písm. k)), § 3a odst. 3 písm. c).

Nově navržená obecná formulace vyvolává nejistotu, které konkrétní smluvní povinnosti mají být utvrzeny smluvní pokutou, např. zda novela není zamýšlena tak, že každé porušení smlouvy má být sankcionováno smluvní pokutou. V konkrétním případě tak nemusí být jasné, zda smlouva splňuje zákonné náležitosti.

Tato připomínka je zásadní.

9. Vliv změn právních předpisů na smlouvu o vyrovnávacím režimu

Navrhujeme neopouštět koncept, že ustanovení smlouvy o vyrovnávacím režimu nebudou dotčena změnami právních předpisů, a ponechat původní znění.

Odůvodnění:

Zvažované úpravy vypouštějí koncept, že ustanovení smlouvy o vyrovnávacím režimu nebudou dotčena změnami právních předpisů (viz vypuštěný § 3a odst. 4, poslední věta).

Pro investora je důležité, aby podmínky režimu podpory byly stabilní a nepodléhaly změnám.

Tato připomínka je zásadní.

10. Neoprávněně čerpaná podpora

Navrhujeme proto neprovádět změny v pravidlech pro neoprávněně čerpanou podporu a ponechat původní znění.

Odůvodnění:

Navrhované úpravy (viz § 10a) stanoví, že pokud došlo k poskytnutí vyrovnávací platby, na kterou oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní nevzniklo právo, nebo v nesprávné výši, bude oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní povinen takovou částku vrátit MPO spolu s úroky dle právních předpisů upravujících vztahy v oblasti veřejné podpory. V případě prodlení s vrácením bude nabíhat úrok z prodlení dle daňového řádu. Odvod neoprávněně čerpané podpory bude možné stanovit do 10 let od neoprávněného čerpání, nestanoví-li právní předpisy lhůtu delší.

Tento mechanismus vystavuje oprávněného investora nízkouhlíkové výrobní riziku podstatných sankcí, a to navzdory skutečnosti, že výši vyrovnávací platby má dle Zvažovaných úprav posuzovat ERÚ (viz § 3a odst. 9 a odst. 10).

Navíc se tím vytváří paralelní právní úprava se zákonem č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů, zejm. s jeho § 7a, který v odst. 1, první větě stanoví, že *„Pokud poskytovatel poskytl veřejnou podporu v rozporu s právem Evropské unie, je příjemce povinen poskytnutou veřejnou podporu vrátit poskytovateli, případně jeho právnímu nástupci, a to včetně úroků.“*

Tato připomínka je zásadní.

11. Financování výstavby nízkouhlíkové výrobní – nejasnost rozsahu navrhovaných úprav

Dostupné podklady jsou vnitřně rozporné, pokud jde o navrhovaný rozsah navrhovaných úprav v § 4 (Financování výstavby nízkouhlíkové výrobní) Nízkouhlíkového zákona:

- a. Návrh znění zákona nestanoví žádné změny v § 4 (viz soubor s názvem „ma_KORNDWP9BJGT“);
- b. Návrh důvodové zprávy k § 4 uvádí: *„Navrhované změny v § 4 odst. 2 reagují na novelizaci atomového zákona a aktualizují odkaz na příslušné ustanovení atomového zákona, podle něhož se určuje počátek období pro stanovení úrokové sazby návratné finanční výpomoci.“* (viz soubor s názvem „zd_KORNDWP9BJGT“, str. 18);

- c. Návrh platného znění zákona s vyznačením změn nevyznačuje v § 4 žádné změny, avšak obsahuje znění § 4, které se výrazně liší od stávajícího znění (viz soubor s názvem „V. Platné znění zákona“) (dodatečné změny obsažené v tomto znění § 4 dále též „**Dodatečné úpravy**“).

Je proto potřebné odstranit výše uvedené vnitřní rozpory a vyjasnit, zda je zamýšleno, aby součástí navrhovaných úprav byly i **Dodatečné úpravy**.

Pro případ, že není zamýšleno, aby součástí navrhovaných úprav byly i **Dodatečné úpravy**, uvádíme, že § 4 odst. 2 Nízkouhlíkového zákona ve stávajícím znění i nadále odkazuje na povolení podle § 9 odst. 1 písm. f) atomového zákona. Tedy nezohledňuje, že došlo ke změně atomového zákona, kterou se povolení k provozu jaderného zařízení přesunulo v § 9 odst. 1 atomového zákona z písm. f) do písm. d). Navrhujeme proto, aby odkaz byl aktualizován.

Pro případ, že je zamýšleno, aby součástí navrhovaných úprav byly i **Dodatečné úpravy**, jsou v následujících odstavcích uvedeny připomínky k **Dodatečným úpravám**.

Dodatečné úpravy spočívají v tom, že mechanismus financování výstavby nízkouhlíkové výroby návratnou finanční výpomocí podle § 4 Nízkouhlíkového zákona ve Stávajícím znění je nahrazen mj. následujícími ustanoveními, k nimž vznášíme následující připomínky:

- d. V § 4 odst. 1 Nízkouhlíkového zákona má být podle **Dodatečných úprav** stanoveno: „(1) Na základě žádosti oprávněného investora nízkouhlíkové výroby může MPO po předchozím souhlasu vlády a v souladu s podmínkami stanovenými vládou rozhodnout o poskytnutí peněžních prostředků na financování výstavby nízkouhlíkové výroby z mimorozpočtového účtu, který je podřízen státní pokladně a veden u České národní banky podle rozpočtových pravidel. Tyto peněžní prostředky jsou peněžními prostředky státu a poskytnou se v Kč nebo eurech jako návratné a úročené (...)“.

Není jasné, co **Dodatečné úpravy** rozumí pod pojmem poskytnutí peněžních prostředků, zejm. zda se jím rozumí poskytnutí financování nebo čerpání jednotlivých tranší. Pokud by se jím rozumělo čerpání jednotlivých tranší, znamenalo by to, že ke každému čerpání bude potřebný předchozí souhlas vlády a rozhodnutí MPO, nebude stanovena žádná lhůta pro udělení souhlasu a vydání rozhodnutí a čerpání bude nenárokové. To by vystavovalo oprávněného investora nízkouhlíkové výroby značné finanční nejistotě, výrazně snižovalo flexibilitu čerpání prostředků a mohlo vést k nedostatku likvidity na straně oprávněného investora nízkouhlíkové výroby a/nebo k opakovanému pozastavování projektu vedoucímu ke zpožděním harmonogramu a vícenákladům. Navrhujeme proto, aby vláda a MPO předem rozhodly o podmínkách financování, přičemž následná čerpání jednotlivých tranší ze strany oprávněného investora nízkouhlíkové výroby již budou v rámci stanovených parametrů nároková včetně stanovení pevné lhůty, v níž budou prostředky na základě žádosti o čerpání připsány na účet oprávněného investora nízkouhlíkové výroby.

Rovněž navrhujeme vyjasnit, že po načerpání prostředků již je oprávněný investor nízkouhlíkové výroby jejich vlastníkem a již se nejedná o prostředky státu.

- e. V § 4 odst. 1 Nízkouhlíkového zákona má být podle **Dodatečných úprav** stanoveno: „(...) Před dnem nabytí právní moci povolení k provozu jaderného zařízení podle atomového zákona úrok nevzniká (...)“.

Z této pasáže je nejasné, jak se aplikuje na víceblokovou výrobu. Navrhujeme proto vyjasnit, že v případě víceblokové výroby úrok nevzniká až do právní moci povolení k provozu posledního z bloků.

- f. V § 4 odst. 1 Nízkouhlíkového zákona má být podle Dodatečných úprav stanoveno: „(...) *Na základě žádosti oprávněného investora nízkouhlíkové výroby může MPO po předchozím souhlasu vlády a v souladu s podmínkami stanovenými vládou rozhodnutí změnit. Změna účelu, na který jsou prostředky poskytnuty, není přípustná (...)*“.

V průběhu realizace projektu nízkouhlíkové výroby se může ukázat potřeba dílčího upřesnění účelu vynakládaných prostředků. Navrhujeme proto stanovit, že změna účelu, na který jsou prostředky poskytnuty, je možná po předchozím souhlasu vlády.

- g. V § 4 odst. 1 Nízkouhlíkového zákona má být podle Dodatečných úprav stanoveno: „(...) *Financování výstavby nízkouhlíkové výroby zahrnuje také její fyzikální a energetické spouštění podle atomového zákona a další nezbytné výdaje až do dne nabytí právní moci povolení k provozu jaderného zařízení podle atomového zákona (...)*“

Z této pasáže je nejasné, jak se aplikuje na víceblokovou výrobu. Navrhujeme proto vyjasnit, že v případě víceblokové výroby je relevantní právní moc povolení k provozu posledního z bloků.

- h. V § 4 odst. 2 Nízkouhlíkového zákona má být podle Dodatečných úprav stanoveno: „(2) *Na poskytnutí peněžních prostředků podle odstavce 1 není právní nárok. V řízení o jejich poskytnutí se nepoužije § 71 odst. 3 správního řádu a proti rozhodnutí není přípustný rozklad. Obnova řízení se nepřipouští. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu.*“

Navrhujeme vyjasnit, že zde citovaný § 4 odst. 2 se týká pouze rozhodnutí o poskytnutí financování, nikoli však jednotlivých čerpání (tranší).

- i. V § 4 odst. 3 a 4 Nízkouhlíkového zákona má být podle Dodatečných úprav stanoveno: „(3) *Roční úrokovou sazbu jednotlivé platby (tranše) určí Ministerstvo financí jako fixní do dne splatnosti prostředků ve výši odvozené od a) výnosů státních dluhopisů České republiky v odpovídající splatnosti a navýšené o 1 procentní bod pro peněžní prostředky poskytnuté v korunách českých nebo b) ceny úrokového swapu v euru se shodnou splatností ke dni poskytnutí prostředků navýšené o 1 procentní bod pro peněžní prostředky poskytnuté v eurech. (4) Není-li k dispozici pro určení sazby podle odstavce 3 odpovídající splatnost, použije se nejbližší dostupná splatnost státního dluhopisu nebo úrokového swapu. Postup pro odvození roční úrokové sazby podle odstavce 3 může stanovit vláda v usnesení, kterým stanoví podmínky podle odstavce 1. Roční úroková sazba činí vždy nejméně 2 %.*“

Tento způsob určení úrokové sazby tranše není zcela jasný (např. pokud bude splatnost návratného financování záviset na právní moci povolení k provozu nízkouhlíkové výroby, toto datum nebude známo v době, kdy Ministerstvo financí bude určovat úrokovou sazbu) a pro oprávněného investora nízkouhlíkové výroby předvídatelný. Rovněž není jasné, kdy má Ministerstvo financí toto určení provést. Navrhujeme vyjasnění. Rovněž navrhujeme, aby zákon výslovně stanovil, že úroky budou oprávněnému investorovi kompenzovány v rámci

realizační, resp. vyrovnávací ceny (a to z časového hlediska tak, aby oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní měl dostatek prostředků na zaplacení úroků).

- j. V § 4 odst. 9 Nízkouhlíkového zákona má být podle Dodatečných úprav stanoveno: „(...) (9) *Na neoprávněné použití peněžních prostředků mimorozpočtového účtu podle odstavce 1 a neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých z něj se použijí ustanovení rozpočtových pravidel o porušení rozpočtové kázně obdobně. Odvod za porušení rozpočtové kázně včetně penále je příjmem daného mimorozpočtového účtu. Do plnění povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně se započítávají i splátky poskytnutých peněžních prostředků uskutečněné ode dne porušení rozpočtové kázně.*“

Pro případ, že by nebyla použita forma soukromoprávního úvěru (viz připomínky v písm. a. výše), navrhuje z důvodů rovněž uvedených výše v připomínkách v písm. a. výše) následující:

- Omezit použití ustanovení o porušení rozpočtové kázně pouze na případy, kdy oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní v rozporu s podmínkami stanovenými ze strany vlády a MPO pro předmětné financování:
 - použije poskytnuté peněžní prostředky na jiný účel, než na který byly poskytnuty (s tím, že za takovéto porušení může být oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní uložen odvod za porušení rozpočtové kázně maximálně ve výši takto použitých peněžních prostředků; platbou tohoto odvodu bude současně splněna povinnost ke splacení jistiny ve výši takto zaplaceného odvodu); nebo
 - poruší povinnost zaplatit státu splátku jistiny nebo platbu úroků z příslušného poskytnutého financování na výstavbu nízkouhlíkové výrobní (s tím, že za takovéto porušení může být oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní uložen odvod za porušení rozpočtové kázně maximálně ve výši příslušné splátky jistiny nebo platby úroku, s níž je oprávněný investor nízkouhlíkové výrobní v prodlení; platbou tohoto odvodu bude současně v rozsahu takto zaplaceného odvodu splněna povinnost k příslušné splátce jistiny, resp. platbě úroku).
- Stanovit, že v žádných jiných případech se ustanovení o porušení rozpočtové kázně na financování podle § 4 Nízkouhlíkového zákona nepoužijí. Vypustit ustanovení o tom, že „*na neoprávněné použití peněžních prostředků mimorozpočtového účtu podle odstavce 1 a neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých z něj se použijí ustanovení rozpočtových pravidel o porušení rozpočtové kázně obdobně*“ (důvodem tohoto návrhu je, že pojmy neoprávněné použití peněžních prostředků a zadržení peněžních prostředků jsou v rozpočtových pravidlech definovány poměrně široce a nejasně a navrhuje se jim vyhnout a namísto nich použít formulace popsané v předchozí odrážce).
- Výslovně vyloučit aplikaci ustanovení rozpočtových pravidel o návratné finanční výpomoci na financování podle § 4 Nízkouhlíkového zákona.

- Stanovit, že poté, co MPO rozhodne s předchozím souhlasem vlády o poskytnutí financování, bude mít oprávněný investor nízkouhlíkové výroby právo na čerpání peněžních prostředků za podmínek uvedených v takovém rozhodnutí, bude vyloučena možnost změn těchto podmínek jinak než s písemným souhlasem oprávněného investora nízkouhlíkové výroby a bude vyloučena možnost odejmout toto financování nebo požadovat jeho předčasné splacení.

Tato připomínka je zásadní.

12. Návratné poskytnutí prostředků státu

Navrhované znění (vložením nového § 19h energetického zákona) stanoví nový režim návratného poskytnutí prostředků státu v energetice. Žadatelem o jejich poskytnutí může být mj. i výrobce elektřiny provozujícímu nízkouhlíkovou výrobu elektřiny podle zákona upravujícího přechod k nízkouhlíkové energetice za účelem zajištění dalšího provozu nízkouhlíkové výroby elektřiny. Navržený mechanismus financování se podobá již výše popsanému mechanismu financování výstavby nízkouhlíkové výroby podle § 4 Nízkouhlíkového zákona ve znění Dodatečných úprav.

Odkazujeme proto na výše uvedené připomínky k Dodatečným úpravám, které obdobně platí i ve vztahu k § 19h energetického zákona.

Tato připomínka je zásadní.

13. Chyby v odkazech v důvodové zprávě

Upozorňujeme, že návrh znění zákona a návrh důvodové zprávy nejsou na některých místech vzájemně consistentní v odkazech. Například návrh důvodové zprávy u § 3a a § 5a odkazuje na § 3a odstavec 10, kterému však v návrhu znění zákona odpovídá § 3a odst. 12.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

K návrhu novelizace Nízkouhlíkového zákona

14. K § 2 bod c) a §2a odst. 2) definice oprávněného investora

Navrhujeme odstranit slova „po právní moci povolení k umístění jaderného zařízení podle atomového zákona.“

Odůvodnění:

Rozumíme, že tato úprava cílí na minimalizaci rizika vynakládání veřejných prostředků a administrativních kapacit na podporu projektů v raných fázích přípravy, nicméně může způsobit významné zpoždění projektů Hospodářské strategie ČR v oblasti SMR.

Tato připomínka je zásadní.

15. K § 2a odst. 1

Navrhujeme slovo „usnesení“ nahradit slovy „nařízením vlády“.

Odůvodnění:

Nařízení vlády je vhodnější nástroj, neboť se jedná o akt vyšší právní síly.

Tato připomínka je zásadní.

16. K § 2a odst. 2

Navrhujeme stanovit náležitosti žádosti o uzavření smlouvy nařízením vlády.

Odůvodnění:

Nařízení vlády považujeme za nástroj s vyšší právní jistotou pro investory. Zároveň by nařízení vlády mělo stanovit konkrétní parametry žádosti, a to taxativně, nikoliv demonstrativním výčtem (viz nyní slovo „zejména“).

Tato připomínka je zásadní.

17. K § 2a odst. 4

Navrhujeme text první věty upravit ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Z navrženého znění není zřejmé, co je jeho cílem. Má se ustanovení vykládat tak, že pravidla sjednaná v rámci uvedených smluv jsou a priori slučitelná s právem EU? Nebo se má za to, že MPO zajistí notifikaci?

Tato připomínka je zásadní.

18. K § 2a odst. 4

Navrhujeme ve druhé větě specifikovat typ rozhodnutí vlády.

Odůvodnění:

Z navrženého znění není zřejmé, o jaké rozhodnutí vlády se jedná. Podle správního řádu? Vláda není správní orgán.

Tato připomínka je zásadní.

19. K § 3 odst. 1

Navrhujeme za slovo „podpory“ doplnit slova „energetické bezpečnosti České republiky“.

Odůvodnění:

Termín „podpora“ má v různých právních předpisech různé výklady, proto navrhujeme explicitně stanovit, že se jedná výhradně o podporu energetické bezpečnosti ČR, nikoli o podporu výroby či jinou podporu. Zároveň dojde ke sjednocení s terminologií s § 3a odst. 1.

Tato připomínka je zásadní.

20. K § 3 odst. 3 písm. h)

Navrhujeme písm. h) vyškrtnout.

Odůvodnění:

Rozsah povinně poskytovaných informací je dán právními předpisy. Zároveň by bylo vhodné, aby oba typy smluv měly nastavené stejné informační povinnosti, přičemž smlouva o vyrovnávacím režimu informační povinnost neobsahuje.

Tato připomínka je zásadní.

21. K § 3 odst. 8

Navrhujeme upravit text důvodové zprávy, případně přeformulovat paragrafové znění.

Odůvodnění:

Podle důvodové zprávy se musí jednat o veřejnoprávní smlouvu, protože na základě této smlouvy je poskytována veřejná podpora. Není tudíž zřejmé, proč smlouva o vyrovnávacím režimu není smlouvou o poskytnutí dotace.

Tato připomínka je zásadní.

22. K § 3 odst. 9

Navrhujeme upravit identifikaci smluvní strany.

Odůvodnění:

Smluvní stranou není MPO, ale Česká republika.

Tato připomínka je zásadní.

23. K § 3 odst. 11

Navrhujeme upřesnit postup řešení sporu.

Odůvodnění:

Ustanovení je matoucí, neboť není zřejmé, jaký nadřízený správní orgán by věc měl posoudit. Zároveň není zřejmé, na jaké odstavce § 3 se má vyloučení správního řádu použít. V úvahu přichází spíše odst. 9 a 10 než

odst. 11, kde je daná výlučka správního řádu zakotvena. Pokud by měl být vyloučen správní řád ve vztahu k obsahu odst. 11, pak by se nejednalo o § 167 odst. 1 písm. b), ale o § 169 správního řádu.

Tato připomínka je zásadní.

24. K § 3a odst. 10

Navrhujeme upravit takto:

- (10) Oprávněný investor nízkouhlíkové výroby podává žádost o vyrovnávací platbu nebo potvrzení výše záporné vyrovnávací platby spolu se stanovenými podklady prostřednictvím operátora trhu v termínu stanoveném nařízením vlády. Operátor trhu postoupí žádost k posouzení Úřadu. Úřad sdělí operátorovi trhu, **oprávněnému investorovi** a ministerstvu, že vyčíslení výše vyrovnávací platby nebo záporné vyrovnávací platby nevzbuzuje pochybnosti o správnosti a úplnosti. V opačném případě Úřad vydá rozhodnutí, kterým určí, že vyčíslení výše vyrovnávací platby nebo záporné vyrovnávací platby vzbuzuje pochybnosti o správnosti a úplnosti a vyzve investora k předložení nové žádosti. Pro novou žádost platí tento odstavec 10 obdobně. Úřad může oprávněného investora nízkouhlíkové výroby vyzvat k upřesnění výpočtu vyrovnávací platby nebo záporné vyrovnávací platby nebo k doložení dalších podkladů.

Odůvodnění:

Mezi adresáty, kterým Úřad sdělí informaci o výši vyrovnávací platby, doporučujeme navíc zařadit i oprávněného investora.

Tato připomínka je zásadní.

25. K § 3a odst. 12 písm. a)

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Text používá terminologii, která není používána v jiných právních předpisech. Není například zřejmé, co se myslí „kategorií smluv o dodávce“. Stejně tak „organizátor trhu s elektřinou“ je nejspíš operátor trhu?

Tato připomínka je zásadní.

26. K § 3a odst. 12 písm. d)

Navrhujeme blíže vymezit rozhodný den ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Není zřejmé, jaké podmínky mají být splněny.

Tato připomínka je zásadní.

27. K § 3a odst. 12 písm. h)

Navrhujeme sjednocení režimů informačních povinností u obou typů smluv.

Odůvodnění:

U smlouvy o výkupu je informační povinnost stanovena ve smlouvě nikoli nařízením vlády.

Tato připomínka je zásadní.

28. K § 3a odst. 13

Navrhujeme sjednocení režimů u obou typů smluv.

Odůvodnění:

U smlouvy o výkupu je potřeba souhlasu vlády. Zde stačí souhlas ministerstva. Není zjevné, proč.

Tato připomínka je zásadní.

29. K § 4 odst. 1

Navrhujeme přeformulovat text „Na základě žádosti oprávněného investora nízkouhlíkové výroby může ministerstvo po předchozím souhlasu vlády a v souladu s podmínkami stanovenými vládou rozhodnutí změnit. Změna účelu, na který jsou prostředky poskytnuty, při tom není přípustná.“

Odůvodnění:

Není jasné, na co se přesně tato věta v kontextu odstavce váže / co konkrétně může vláda svým rozhodnutím změnit.

Tato připomínka je zásadní.

30. K § 4 odst. 2

Navrhujeme přeformulovat text „Na poskytnutí peněžních prostředků podle odstavce 1 není právní nárok. V řízení o jejich poskytnutí se nepoužije § 71 odst. 3 správního řádu a proti rozhodnutí není přípustný rozklad.“

Odůvodnění:

Není jasné, zda se tato věta týká období před nebo po vydání rozhodnutí. Navrhujeme ustanovení o nenárokovosti vypustit s odkazem na příslušné judikáty NSS týkající se praxe poskytovatelů, která nesmí být diskriminační, svévolná a kde v případě naplnění zákonných podmínek lze získat legitimní očekávání čerpání.

Tato připomínka je zásadní.

31. K § 7 odst. 3

Navrhujeme systém registrace uvést do souladu s režimy nastavenými již jinými právními předpisy.

Odůvodnění:

Energetický zákon a další právní předpisy pro oblast energetiky nastavují pravidla registrace, proto je nevhodné tímto zákonem zavádět další procesy, navíc v režimu nařízení vlády. Pokud se „registrací“ měla na mysli registrace výroby (povinnost registrace výrobce samotného je již upravena energetickým zákonem), pak považujeme za dostatečné odkázat se na již existující předpisy – registrační, a případně i vykazovací vyhlášku k zákonu č. 165/2012 Sb.

Tato připomínka je zásadní.

32. K § 9 odst. 2

Navrhujeme upravit takto:

- (2) Úřad stanoví cenovým ~~rozhodnutím~~ **výměrem** složku ceny služby přenosové soustavy a složku ceny služby distribuční soustavy na výrobu elektřiny z nízkouhlíkové výroby pro...

Odůvodnění:

Užité pojmosloví není, jak se domníváme, v souladu s §10 zákona 526/1990, Sb., o cenách, v platném znění. Doporučujeme upravit v celém návrhu, vč. doprovodných materiálů.

Tato připomínka je zásadní.

33. K § 9a odst. 2 větě třetí

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Vyrovnávací platbu má povinnost hradit oprávněnému investorovi ČR jakožto strana smlouvy o vyrovnávacím režimu – tj. jde o smluvní povinnost ČR, nikoliv zákonnou povinnost OTE.

Podle definice smlouvy o vyrovnávacím režimu se touto smlouvou rozumí „*smlouva uzavřená mezi Českou republikou zastoupenou ministerstvem a oprávněným investorem nízkouhlíkové výroby upravující podmínky pro výplatu vyrovnávací platby...*“.

Současně má-li podle smlouvy investor získat vyrovnávací platbu, není zřejmé, jak to bude fungovat dohromady s připomínkovaným, podle kterého má OTE hradit platbu jen v rozsahu prostředků, které OTE získá podle § 9a odst. 1, resp. případně lze dané vykládat i tak, že podle tohoto ustanovení má OTE uhradit výrobci veškeré prostředky, které získá podle § 9a odst. 1, neohledně na to, co je sjednáno ve smlouvě. Tato koncepce nedává smysl.

Navíc ještě upozorňujeme, že „prostředky přijaté OTE podle odstavce 1“ těžko mohou podle odstavce 1 tvořit tržby PPS/PDS.

Tato připomínka je zásadní.

34. K § 9a odst. 2 větě čtvrté

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Podmínky pro výplatu vyrovnávací platby mají být z definice smlouvy o vyrovnávacím režimu předmětem této smlouvy. Zákon si tak protirečí, když sám přímo stanovuje, že vyrovnávací platba může být rozložena do více plateb – zřejmě podle uvážení, resp. možností OTE.

Tato připomínka je zásadní.

35. K § 9a odst. 2 větě páté

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Upozorňujeme, že cena související služby v elektroenergetice není hrazena vůči OTE, takto nelze formulovat. K financování činností OTE slouží ceny za činnosti operátora trhu.

Tato připomínka je zásadní.

36. K § 9a odst. 2 – daň z přidané hodnoty

Navrhujeme upravit takto:

- (2) Operátor trhu má právo na úhradu nákladů na výplatu vyrovnávací platby a s ní spojených ~~nákladů~~ ekonomicky oprávněných nákladů za vyrovnávací období před její výplatou oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní. Tím nejsou dotčeny povinnosti ministerstva ~~a operátora trhu~~ podle smlouvy o vyrovnávacím režimu. Operátor trhu hradí oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výrobní vyrovnávací platbu v rozsahu peněžních prostředků přijatých operátorem trhu podle odstavce 1. Vyrovnávací platba může být rozložena do více plateb. **Veškerá peněžitá plnění související se zajištěním nákladů dle odstavce 1 a úhradou vyrovnávacích plateb operátorem trhu nejsou předmětem daně podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění.** Operátor trhu má právo na úhradu nákladů spojených se zajištěním výplaty vyrovnávací platby v ceně související služby v elektroenergetice podle jiného právního předpisu²⁾.

Odůvodnění:

Pro vyloučení pochybností a zajištění právní jistoty je zapotřebí nastavit rovněž i zde jasný režim DPH. Navrhujeme obdobný postup jako u výplaty podpory OZE a kapacitních mechanismů. Případně lze uvést v důvodové zprávě.

37. K § 9a odst. 3

Požadujeme nahradit slovo „rozhodnutím“ slovem „výměrem“.

Odůvodnění:

Nově již ERÚ nevydává cenová rozhodnutí, ale cenové výměry.

38. K § 9a odst. 7

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Ustanovení § 9a odst. 5, 6 a 11, na která se připomínkované ustanovení odkazuje, neupravují maximální platbu na výrobu elektřiny z nízkouhlíkové výrobní, a tak ustanovení § 9a odst. 7 nedává smysl. Ustanovení bylo zřejmě převzato ze zákona č. 165/2012 Sb. bez obsahového opodstatnění.

39. K § 9a odst. 9

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Není zřejmé, jak vykládat formulaci, že „existuje dané předávací místo“ – ať už je připojené, či nikoliv? A jaké „dané“ předávací místo se zde má na mysli – předávací místo zákazníka, nebo nízkouhlíkové výrobní? Každopádně je žádoucí, aby bylo dané ustanovení v § 9 i § 9a po vyjasnění smyslu a odstranění rozporů formulováno stejně.

40. K § 9a, odst. 10

Navrhujeme upravit takto:

- (10) Peněžní prostředky určené na financování opatření k přechodu k nízkouhlíkové energetice prostřednictvím smlouvy o vyrovnávacím režimu vede **pro ministerstvo, operátora trhu a oprávněného investora nízkouhlíkové výroby** ~~operátor trhu odděleně na zvláštních účtech u banky nebo pobočky zahraniční banky na území České republiky nebo České národní banky~~ Česká národní banka odděleně na účtech podřízených státní pokladně podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla.

Odůvodnění:

Po vymazání předchozí formulace není zřejmé, pro koho ČNB vede účty dle tohoto odstavce – zda pouze pro ministerstvo, nebo i operátora trhu a oprávněného investora.

Tato připomínka je zásadní.

41. K § 9a odst. 11

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Podle ustanovení věty druhé nemají být dotčeny povinnosti MPO podle smlouvy o vyrovnávacím režimu. Není však zřejmé, jaké povinnosti se zde mají na mysli – např. právě povinnost MPO (resp. správněji ČR) uhradit investorovi vyrovnávací platbu? To by nedávalo smysl. Dále v případě změny ve větě třetí upozorňujeme, že vláda není správní orgán, a tedy nemůže formálně rozhodovat o žádosti ve správním řízení.

Tato připomínka je zásadní.

42. K § 9a odst. 11 – oprava odkazu

Navrhujeme upravit znění takto:

- (11) V případě, kdy výše finančních prostředků podle odstavce 1 písm. **ba)** až c) ~~v daném kalendářním roce~~ nepostačuje k úhradě vyrovnávací platby oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výroby podle § 3a a s ní spojených nákladů, má operátor trhu právo na úhradu zbývajících výše dotací ze státního rozpočtu, a to před úhradou vyrovnávací platby oprávněnému investorovi nízkouhlíkové výroby. Tím nejsou dotčeny povinnosti ministerstva ~~a operátora trhu~~ podle smlouvy o vyrovnávacím režimu. O poskytnutí dotace rozhoduje ~~ministerstvo~~ vláda na základě žádosti operátora trhu.

Odůvodnění:

Operátor trhu obdrží peněžní prostředky na financování pouze v rozsahu dle odstavce 1 písm. b) až c). Peněžní tok dle odst. 1 písm. a) není směrem k operátorovi trhu v zákoně nastaven.

Tato připomínka je zásadní.

43. K § 9a odst. 12

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Má-li podle písm. a) stanovit vláda nařízením nejvyšší přípustnou výši složky ceny služby přenosové soustavy a složky ceny služby distribuční soustavy na výrobu elektřiny z nízkouhlíkové výroby, bude to znamenat, že ERÚ může následně stanovit složku ceny nejvýše ve výši stanovené nařízením vlády? Pokud ano, upozorňujeme, že ERÚ nebude moci naplnit zákonná ustanovení, která mu ukládají, co má při stanovení této složky cena zohlednit, tj. nebude moci nastavit cenu tak, aby pokrývala náklady, které pokrývat má. Dále není zřejmé, zda termín 31. prosince 2035 znamená, že do toho termínu má vláda vydat nařízení, nebo jen do tohoto termínu má platit strop složky ceny podle nařízení vlády.

V písm. b) není zřejmé, zda se „finančními prostředky na vyrovnávací platbu“ myslí „dotaze ze státního rozpočtu“, o které mluví odstavec 11 – pokud ano, doporučujeme držet terminologii jednotně, aby nevznikaly výkladové problémy.

V případě písm. c) není zřejmé, zda se „prostředky z příslušného mimorozpočtového účtu podle § 3a odst. 7“ myslí záporné vyrovnávací platby ze všech účtů MPO, které se zřizují pro jednotlivé smlouvy o vyrovnávacím režimu – pokud ano, na co je potom potřeba ke každé smlouvě samostatný účet, když MPO bude záporné vyrovnávací platby z účtů slučovat? Postačil by pak jeden společný účet MPO pro všechny smlouvy o vyrovnávacím režimu.

Tato připomínka je zásadní.

44. K § 9b odst. 1

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Z celého ustanovení vyplývají pro obsah smlouvy mezi oprávněným investorem a ČR toliko jednostranné závazky investora. Smlouva nemá obsahovat žádná práva investora, resp. závazky ČR jakožto druhé strany smlouvy. V takovém případě je otázkou, zda se formálně vůbec může jednat o smlouvu jakožto dvoustranné právní jednání.

Tato připomínka je zásadní.

45. K § 10a odst. 1

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Podle § 10a je investor povinen „vrátit takovou vyrovnávací platbu nebo její část ministerstvu. Vyrovnávací platbu má však podle zákona hradit oprávněnému investorovi OTE (byť podle smlouvy bude mít povinnost uhradit platbu zřejmě ČR, která je stranou smlouvy). Tedy nelze nic „vracet“ ministerstvu.

Tato připomínka je zásadní.

46. K § 10a odst. 3

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Není potřeba normovat, že se na řízení vtahují obecné předpisy o správním řízení – správní řád se vztahuje automaticky na řízení vedené správním orgánem, není-li jeho použití vyloučeno, nebo neupravuje-li zvláštní právní předpis jiná pravidla. Spíše je však otázkou, zda není potřeba zakotvit pravidlo obdobné § 97 odst. 5 věty první energetického zákona („*Správu odvodů z plateb na úhradu prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku a penále vykonává Energetický regulační úřad podle zákona upravujícího správu daní.*“).

Tato připomínka je zásadní.

47. K § 10a odst. 4

Navrhujeme upravit ustanovení ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

V případě slov „úkon orgánu veřejné moci ve vztahu k neoprávněně čerpané podpoře“ je otázkou, jaké všechny úkony orgánu veřejné moci jsou zde myslitelné – ke zvážení formulaci zpřesnit. Dále doporučujeme vypustit větu poslední, neboť je nepřiměřené, aby přerušením běhu lhůty počala lhůta běžet znovu od začátku.

Tato připomínka je zásadní.

K návrhu novelizace energetického zákona

48. K § 19h energetického zákona

Navrhujeme text nového § 19h energetického zákona upravit ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Navrhované znění § 19h energetického zákona vykazuje následující nedostatky:

- K nadpisu: Spíše by se mělo jednat o „Poskytnutí návratných prostředků...“ nebo „Poskytnutí návratné finanční výpomoci...“, nikoliv „Návratné poskytnutí...“.
- K odst. 1 – slovům „může... vláda rozhodnout“: Vláda není správní orgán, formálně „nerozhoduje“, nevydává správní akty (rozhodnutí).
- K odst. 1 písm. b) – slovu „provozujícím“: Jde o překlep, správně slovo „provozující“.
- K odst. 2 věte druhé: Právně nelze, aby MPO měnilo „rozhodnutí vlády“, navíc když vláda ani nemůže vydávat rozhodnutí.
- K odst. 2 věte čtvrté: Není zřejmé, jakou právní formou bude mít vláda stanovovat podmínky, navíc když tak má být na návrh MPO.
- K odst. 3 věte druhé: Je smyslem ustanovení zakotvit, že se v řízení nepoužijí vybraná ustanovení správního řádu, ve zbytku se však správní řád použije, a tedy má se vydávat klasické správní rozhodnutí? V takovém případě však skutečně nemůže rozhodovat vláda, ta není správním orgánem.
- K odst. 4: Není zřejmé, jakým úkonem určí Ministerstvo financí úrokovou sazbu, ani kdo a jak určí splatnost prostředků. Dále je v písm. b) vhodné nahradit slovo „swapu“ vhodným českým ekvivalentem.

- K odst. 6: Ze slov „se zřizuje zvlášť pro každého žadatele“ není zřejmé, kdo bude vlastníkem daných účtů.
- K odst. 7: Z ustanovení vyplývá, že splátky jistiny má investor zaslat na mimorozpočtový účet, odkud je Ministerstvo financí převede na účet pro řízení likvidity státní poklady, a úroky má investor zaslat rovnou na účet pro řízení likvidity státní pokladny. Ke zvážení je zjednodušit koncepci.
- K odst. 9 písm. a): Z ustanovení se podává, že z jednoho mimorozpočtového účtu jsou prostředky posílány na jiný mimorozpočtový účet podřízený státní pokladně, jehož vlastníkem je investor. Je však otázkou, zda vůbec může investor disponovat účtem, který je podřízený státní pokladně.

Tato připomínka je zásadní.

49. K § 20a odst. 5 písm. c) energetického zákona

Navrhujeme upravit ustanovení o roli OTE ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění:

Roli OTE v celém mechanismu doporučujeme ještě řádně promyslet, neboť z ustanovení Nízkouhlíkového zákona vyplývá, že nemá být stranou smlouvy o vyrovnávacím režimu, a tedy ani formálně nebude znát sjednané podmínky vyrovnávacího režimu nebo sjednanou vyrovnávací cenu.

Současně podle § 3a Nízkouhlíkového zákona má mít povinnost uhradit vyrovnávací platbu investorovi „ministerstvo“ (správně ČR, která je stranou smlouvy), které ji má plnit „prostřednictvím“ OTE, což není zřejmé, jak má formálně fungovat.

Nadto upozorňujeme, že v celém konceptu dochází ke směšování smluvních a zákonných povinností.

Tato připomínka je zásadní.